

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Факультет економічний
“12” червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“МІЖНАРОДНЕ ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ТОРГІВЛІ”**

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D7 Торгівля
Освітня програма	Торгівля, підприємництво та логістика
Факультет	економічний
Розробники	доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності, к.е.н., доцент Фурса А.В.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Вивчення освітнього компонента «Міжнародне технічне регулювання в торгівлі» обумовлене необхідністю вирішення актуальних завдань економічної політики держави, спрямованих на підвищення технічного рівня та якості продукції. У межах курсу розглядаються основні принципи, механізми та інструменти технічного регулювання, що застосовуються в міжнародній торгівлі. Особлива увага приділяється вимогам до продукції, яка повинна відповідати сучасним досягненням науки, високим техніко-економічним, естетичним та іншим споживчим стандартам. Освоєння цього курсу сприятиме формуванню у здобувачів компетентностей, необхідних для забезпечення виробництва конкурентоспроможної продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право	
Спеціальність	D7 Торгівля	
Освітня програма	Торгівля, підприємництво та логістика	
Освітній ступінь	Магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1-й	—
Семестр	2-й	—
Лекційні заняття	15 год.	6
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6
Лабораторні заняття	—	—
Самостійна робота	75 год.	108
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	—

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо функціонування системи технічного регулювання в умовах глобалізації, з акцентом на її структуру, нормативно-правові засади, діяльність міжнародних і національних організацій, гармонізацію стандартів та адаптацію українського регулювання до міжнародних вимог.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі торгівлі, підприємництва та логістики, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ІК):

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.

СК 6. Здатність вирішувати задачі у нестійкому економічному середовищі щодо впливу інтеграційних процесів на реалізацію аграрної торговельної політики, розвиток організованого товарного ринку, підприємництво та торгівлю продовольчими товарами.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

ПРН 12. Вміти визначати тенденції розвитку організованого товарного ринку, підприємництва, торгівлі продовольчими товарами у нестійкому економічному середовищі, пов'язаному з впливом інтеграційних процесів на реалізацію аграрної торговельної політики.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Система міжнародного технічного регулювання у сфері економіки в умовах торговельно-економічної глобалізації процесів														
Тема 1. Роль міжнародних організацій у системі міжнародного технічного регулювання	1-2	6	2	4				36	15	0,5	0,5			14
Тема 2. Регіональна політика у сфері технічного регулювання	3-4	6	2	4					15	0,5	0,5			14
Тема 3. Національна політика з технічного регулювання у провідних країнах світу	5-6	6	2	4					15	1	1			13
Тема 4. Організація робіт з сертифікації та оцінки відповідності на міжнародному та регіональному рівнях	7-8	6	2	4					15	1	1			13
Разом за модулем 1		60	8	16				36	60	3	3			54

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 2. Вплив системи технічного регулювання на безпеку економічної діяльності суб'єктів господарювання													
Тема 5. Особливості управління та контролю якості	9-10	6	2	4			39	15	1	1			13
Тема 6. Технічні бар'єри в торгівлі	11-12	6	2	4				15	1	1			13
Тема 7. Особливості запровадження системи НАССР на підприємствах харчової галузі	13-14	6	2	4				15	0,5	0,5			14
Тема 8. Україна в системі міжнародної технічної допомоги (МТД). Програми МТД в галузі технічного регулювання	15	3	1	2				15	0,5	0,5			14
Разом за модулем 2		60	7	14			39	60	3	3			54
Усього годин		120	15	30			75	120	6	6			108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Роль міжнародних організацій у системі міжнародного технічного регулювання	2
2	Регіональна політика у сфері технічного регулювання	2
3	Національна політика з технічного регулювання у провідних країнах світу	2
4	Організація робіт з сертифікації та оцінки відповідності на міжнародному та регіональному рівнях	2
5	Особливості управління та контролю якості	2
6	Технічні бар'єри в торгівлі	2
7	Особливості запровадження системи НАССР на підприємствах харчової галузі	2
8	Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання	1

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Роль міжнародних організацій у системі міжнародного технічного регулювання	4
2	Регіональна політика у сфері технічного регулювання	4
3	Національна політика з технічного регулювання у провідних країнах світу	4
4	Організація робіт з сертифікації та оцінки відповідності на міжнародному та регіональному рівнях	4
5	Особливості управління та контролю якості	4
6	Технічні бар'єри в торгівлі	4
7	Особливості запровадження системи НАССР на підприємствах харчової галузі	4
8	Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система міжнародного технічного регулювання у сфері економіки в умовах торговельно-економічної глобалізації процесів	36
2	Вплив системи технічного регулювання на безпеку економічної діяльності суб'єктів господарювання	39

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт,
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.
- екзамен.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
1	2	3
Модуль 1. Система міжнародного технічного регулювання у сфері економіки в умовах торговельно-економічної глобалізації процесів		
Практична робота 1.	ПРН 1, 7, 9. Знати основні складові сучасного міжнародного технічного регулювання, розуміти перспективи його розвитку та роль міжнародних організацій у формуванні й функціонуванні системи міжнародного технічного регулювання	15
Практична робота 2.	ПРН 1, 7, 9. Знати основні принципи європейської системи стандартизації, її організаційну структуру, напрями діяльності регіональної політики у сфері технічного регулювання, а також уміти обґрунтовувати необхідність гармонізації стандартів у міжнародній практиці	15
Практична робота 3.	ПРН 12. Уміти аналізувати та оцінювати діяльність інституцій зі стандартизації провідних країн світу	15

1	2	3
Практична робота 4.	ПРН 9, 12. Мати уявлення про концептуальні засади сертифікаційної діяльності міжнародних організацій та вміти здійснювати оцінку сертифікації продукції в державах-членах ЄС	15
Самостійна робота 1.	ПРН 1, 7, 9, 12. Розуміти механізми міжнародного технічного регулювання економіки в контексті глобалізації торгівлі	10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Вплив системи технічного регулювання на безпеку економічної діяльності суб'єктів господарювання		
Практична робота 5.	ПРН 9, 12. Знати: основні фактори, що впливають на формування якості продукції; взаємозв'язок між якістю продукції та її конкурентоспроможністю на ринку; етапи розвитку систем управління якістю у світі; основні національні програми та стратегії забезпечення якості харчових продуктів у країнах Європи	15
Практична робота 6.	ПРН 9, 12. Мати уявлення про технічні бар'єри в торгівлі, загальні принципи вільного руху товарів у країнах ЄС, а також знати основні положення Угоди СОТ про технічні бар'єри в торгівлі та Угоди про застосування санітарних і фітосанітарних заходів	15
Практична робота 7.	ПРН 9, 12. Ознайомитися з особливостями виникнення та розвитку системи НАССР (Hazard Analysis and Critical Control Point), її принципами, перевагами, основними небезпечними чинниками та проблемами впровадження	15
Практична робота 8	ПРН 7, 9, 12. Знати систему міжнародної технічної допомоги, концепцію розвитку системи технічного регулювання та споживчої політики в Україні, роль і характеристику проєктів міжнародної технічної допомоги країн ЄС; вміти аналізувати вимоги національного, міжнародного та європейського законодавства, що регулює надання міжнародної технічної допомоги	15
Самостійна робота 2.	ПРН 1, 7, 9, 12. Опанувати механізм впливу системи технічного регулювання на забезпечення безпеки економічної діяльності суб'єктів господарювання	10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс з дисципліни «Міжнародне технічне регулювання в торгівлі».
- Конспекти лекцій та їх презентація (в електронному вигляді).

10. Рекомендовані джерела інформації

- Дубініна А. А., Селютіна Г. А., Летута Т. М., Гапонцева О. В., Скирда О. Є. Міжнародне технічне регулювання : навч. посібник у структурно-логічних схемах для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Харків : Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2020. 126 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/8922/1/Navchal_posib_u_str_shem_Mizhnarodne_tehnichne_regulyuvannya_2020.pdf
- Закон України «Про стандартизацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
- Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>
- Кузьміна Т. О., Ягелюк С. В. Міжнародне технічне регулювання : підручник. Луцьк : «Завжди Поруч», 2023. 250 с.
- Паламарчук В.І. Стандартизація, метрологія та управління якістю : опорний конспект лекцій. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2019. 73 с.

6. Розпорядження КМУ від 26 листопада 2014 р. № 1163-р «Про визначення державного підприємства, яке виконує функції національного органу стандартизації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2014-%D1%80#Text>

7. Сахно Т. В., Семенов А. О. Міжнародне технічне регулювання : навч.-метод. посіб. Полтава : ПУЕТ, 2020. 165 с.

8. Сімейко К. В., Босак Ю. С., Левченко С. В. Технічне регулювання, стандартизація та сертифікація : практикум. Київ : НАУ, 2021. 48 с.

9. ISO Strategy 2030. URL: <https://www.iso.org/publication/PUB100364.html>

10. ISO. Structure and governance URL: <https://www.iso.org/structure.html>

11. ITU is committed to connecting the world. URL: <https://www.itu.int>

12. Strategy 2030 CEN and CENELEC. URL: <https://www.cencenelec.eu/european-standardization/strategy-2030/>

13. CEN and CENELEC welcome the European Commission's Competitiveness Compass. URL: <https://www.cencenelec.eu/news-and-events/news/2025/brief-news/2025-01-31-competitivenesscompass/>

14. The German Standardization Strategy. URL: <https://www.din.de/resource/blob/235256/ac5667b8524c331684222d7a2ac47ab4/the-german-standardization-strategy-data.pdf>